

Spārni kopienai: Inese Šuksta par savu misiju palīdzēt citiem

Šogad Ineses biedrība "Jaunie Spārni" saņēma "Gada balvu nozarē 2025" par ilgstošu un daudzveidīgu ieguldījumu Preiļu novada sabiedrības labā, īpaši jaunatnes izglītības, pilsoniskās līdzdalības, kopienas saliedēšanas un sociālās iekļaušanas veicināšanā, tostarp sniedzot nozīmīgu atbalstu Ukrainas civiliedzīvotājiem.

Gunda Katrīna Vovere

Inese Šuksta ir biedrības "Jaunie Spārni" valdes priekšsēdētāja, un viņa pati šo uzskata par savu dzīves misiju. Brīvprātīgajam darbam pievērsusies jau skolas laikā, un turpināt ziedot savu brīvo laiku sabiedrības un kopienas labā iedrošinājuši gan līdzcilvēki, gan tas bijis pavisam dabisks un pašsaprotams ceļš pašai Inesei. Šodien Inese arī pati veido jauno paaudzi, kas iesaistās brīvprātīgajā darbā un mācās dot savai kopienai. Viņa pastāstīja par to, kā spērusi pirmos soļus dažādu projektu īstenošanā, un to, kādi ir viņas sapņi saistībā ar biedrību nākotnē.

Ineses pirmie soļi brīvprātīgajā darbā

Inese stāsta, ka viņas dzīves ceļš vienmēr ir bijis cieši saistīts ar darbu un aktivitātēm dažādās nevalstiskajās organizācijās, kā arī iesaistījies dažādu projektu īstenošanā gan kā dalībnice, gan kā organizatore. «Pieredzi darbā guvu arī kā brīvprātīgā, regulāri dodoties uz Rīgu mācībās, lai paplašinātu redzesloku un iegūtu daudzveidīgu pieredzi. Jau no jaunības apzinājos, ja mēs paši nerūpēsimies par savu vidi, neviens to mūsu vietā neizdarīs. Šī atziņa kļuvusi par manu dzīves vadmotīvu – būt aktīvai, rosināt pārmaiņas un iedrošināt citus iesaistīties. Nekad neesmu sevi iedomājusies dzīvojam pilsētā – lauku miers, kopīgais darbs un mīlestība pret zemi ir mans dzinējspēks.»

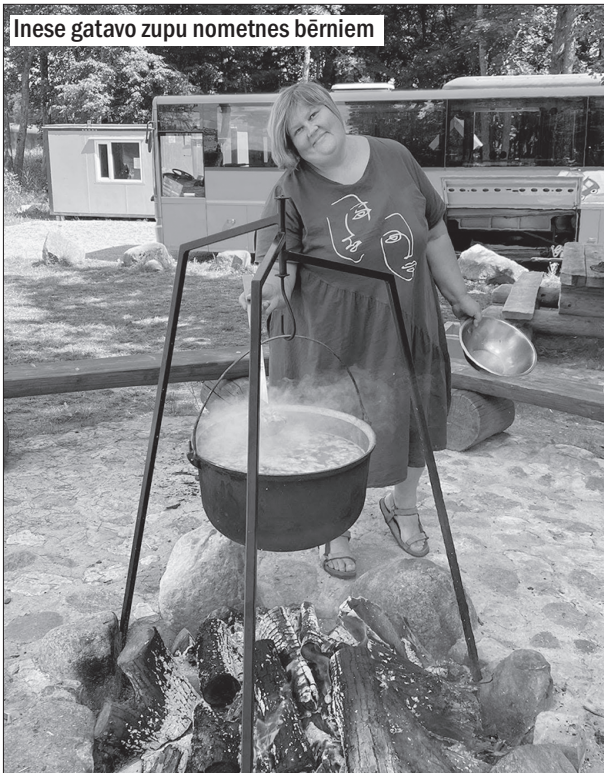
Par ko vēlējusies kļūt bērnbā viņa neatminas, bet kā lielāko dzīves pavērsieni atceras pamatskolas laiku, kad kopā ar vienaudžiem un toreizējo Rušonas pamatskolas skolotāju piedalījies projektos. Šajā laikā Inese pirmo reizi uzzinājusi, kas ir projekts, kādi mērķi ar tiem ir saistījami un kā tos izmantot kopienas labā. «Šī pieredze man lika saprast, ka arī es gribu mainīt vidi sev apkārt un palīdzēt citiem saskaņāt iespējas, kā būt pilsoniski aktīviem un darboties sabiedrības labā,» atklāj Inese.

Vēlmi mainīt un uzlabot apkārtni Inese jūt kā savu dzīves aicinājumu, un viņai tas ir kļuvis pat par dzīvesveidu, kurā katrs solis loģiski veda uz lielāku iesaisti sabiedriskajā darbā. Sākumā sabiedriskajā darbā iesaistījies kā brīvprātīgā, bet nu ir iniciatore dažādām aktivitātēm un pat biedrības dibinātāja.

Inese stāsta, ka, vadot biedrību, viņai svarīgākās vērtības ir cieņa, uzticēšanās, empātija, līdzdalība un atbildība. «Uzskatu, ka stipra kopiena veidojas caur demokrātiskās līdzdalības iesaisti katrā līmenī: bērniem un jauniešiem jau no mazotnes jābūt, ka viņu viedoklis ir svarīgs un dzirdēts. Cieņa pret katru cilvēku nostiprina savstarpējo uzticēšanos, bet empātija un atbildīga rīcība pret vidi un sabiedrību veicina ilgtspēju. Mēs rūpējamies ne tikai par savstarpējām attiecībām, bet arī par dabas un kultūras mantojuma saglabāšanu, jo plaša izpratne par atbildīgu attieksmi pret vidi ir neatņemama demokrātiskas sabiedrības sastāvdaļa.»

Neapšaubāmi, dot citiem ne tikai iedvesmo un uzlādē, bet reizēm arī šis darbs var būt emocionāli prasīgs, un ir nepieciešams laiku pa laikam atjaunot spēkus. Tad Inese dodas dabā ar savu ģimeni, jo tādas aktivitātes kā pastaigas mežā, peldes ezerā vai vienkārši būšana klusumā pie dabas krūts palīdz atgūt iekšējo līdzsvaru. Tāpat arī laiks, ko Inese pavada kopā ar savu ģimeni, pagatavojot kopīgas maltītes, spēlējot galda spēles vai vienkārši runājoties, veido emocionālu atbalstu, sniedz siltumu un atgādina viņai par savu kodolu ārpus darba.

Inese gatavo zupu nometnes bērniem

Biedrība «Jaunie Spārni» – misija, mērķi, darbi

Inese stāsta, ka sākotnēji biedrība «Jaunie Spārni» bijusi iniciatīvu grupa, kura nodarbojās ar dažādiem maziem projektiem, taču saprata, lai veiktu nozīmīgākas pārmaiņas, jāmaina juridiskais statuss. «2010. gadā, pateicoties bibliotēkas vadītājas Vijas Kotānes atbalstam, Kastīres bibliotēkā notika pirmā dibināšanas sapulce, un tika izveidota biedrība. Mūsu mērķis bija radīt platformu, caur kuru īstenot ilgtspējīgas, sabiedriski nozīmīgas aktivitātes dažādām mērķgrupām.»

Šobrīd biedrība darbojas vairākos virzienos, aptverot plašu mērķauditoriju – bērnus, pusaudžus, jauniešus, mazākumtautību pārstāvjus un visu kopienu. Kā galvenos darbības virzienus Inese min nometņu organizēšanu bērniem un jauniešiem, saliedēšanās un kopienas pasākumus, kas ietver radošās darbnīcas, tematiskus festivālus un aktivitātes Ukrainas civiliedzīvotājiem, kas dzīvo Preiļu novadā, lai palīdzētu viņiem integrēties.

Pašreiz biedrība īsteno trīs vērienīgus un sabiedrībai nozīmīgus projektus – «Uzticies. Iesaisties. Darbojies.», kas ir Sabiedrības integrācijas fonda makro projekts, kura mērķis ir veicināt jauniešu pilsonisko līdzdalību, stiprināt savstarpējo uzticēšanos, attīstīt brīvprātīgo darbu un palielināt biedrības ilgtspēju. «Dažādība vieno: Mazākumtautību integrācija un sabiedrības saliedēšana Preiļu novadā» – projekts, kas fokusējas uz mazākumtautību integrāciju Preiļu novadā, īpaši Preiļu 2. vidusskolas 1.–2. klašu skolēnu un viņu ģimeņu saliedēšanu ar vietējo sabiedrību, piederības un patriotisma sajūtas stiprināšanu. Un «Izzini. Izmanto. Saudzē – 2025» – Valsts Zivju fonda projekts, kura mērķis ir izglītēt bērnus un pusaudžus par ilgtspējīgu zivju resursu izmantošanu, dabas aizsardzību un makšķerēšanas kultūru, organizējot radošas un izglītojošas nometnes. Papildus šiem ir iesniegti vēl divi jauni projekti, kuru apstiprināšanas rezultāti vēl tiek gaidīti ar nepacietību.

Lielākais izaicinājums, ar ko biedrība saskaras, ir apmierināt pieprasījumu pēc nometnēm. «Nometnēs vietu skaits ir ierobežots, un interese ir milzīga – piedāvājuma apjoms ir tieši atkarīgs no apstiprinātajiem projektiem. Reizēm saskaramies ar neapmierinātību no tiem, kuri netiek izvēlēti dalībai, un tad rodas jautājums – ko tu esi gatavs darīt, lai šo iespēju būtu vairāk? Mēs vienmēr esam atvērti līdzdalībai un sadarbībai.»

Inese stāsta, ka biedrībā nav viena pati, viņai ir lieliska komanda «CEPUMS», kas esot biedrības sirds. «Šis nosaukums apzīmē cilvēkus, uz kuriem varu paļauties jebkurā brīdī – no agras rīta stundas līdz vēlam vakaram. Tie ir sirds cilvēki, kuri saprot viens otru no pusvārda, spēj pieņemt trakas idejas un pārvērst tās realitātē. Viņi strādā

ar patiesu aizrautību un ticību tam, ko dara.» Papildus tam ir izveidojusies arī neliela, bet aktīva brīvprātīgo jauniešu grupa, kas palīdz realizēt dažādas biedrības aktivitātes.

Ļoti laba sadarbība biedrībai ir ar Preiļu novada pašvaldību un tās struktūrvienībām – Rušonas pagasta teritoriālo pārvaldi, jauniešu centriem, Kultūras un tūrisma pārvaldi, skolām, kā arī citām biedrībām un uzņēmumiem.

Biedrība «Jaunie Spārni» ir atvērta jebkuram, kam ir radusies interese un vēlme pievienoties. «Ikviens var kļūt par brīvprātīgo vai biedru, aizpildot iesniegumu – to var izdarīt telefoniski, rakstot sociālajos tīklos vai e-pastā. Nav nepieciešamas īpašas prasmes – galvenais ir vēlme darboties. Mēs regulāri izsludinām aicinājumus iesaistīties dažādos projektos. Jo vairāk mūsu būs, jo saliedētāku sabiedrību veidosim.»

Biedrības nākotnes ieceres un sapņi

«Ja aizveru acis un pasapņoju, redzu nākotni, kur biedrība darbojas vēl vismaz 15 gadus ar tādu pašu aizrautību un apņemšanos. Es sapņoju par *Kopienas centru* – vietu, kur ģimenes, jaunieši un seniori var sanākt kopā, rīkot radošās darbnīcas, mācību seminārus un svinēt svētkus. Tas būtu drošs atspēriena punkts visām paaudžu aktivitātēm. *Ģimeņu prātības māju* – telpu, kur vecāki un bērni var apgūt praktiskas prasmes, emocionālās inteliģences nodarbības, pilsoniskās līdzdalības apmācības un veidot savstarpējo atbalsta tīklu. *Brīvprātīgā darba dienas sadarbībā ar skolām* – regulārus pasākumus, kuros skolēni iegūst izpratni par sabiedriskā darba vērtību, praktiski iesaistoties vietējās iniciatīvās un kopienas projektos. *Paaudžu mijiedarbības stiprināšanu* – programmas un pasākumus, kas veicina dialogu starp jauniešiem un senioriem: stāstu nakts, kopīgi labdarības projekti, tradīciju apmaiņa. *Atbalsta grupu izveidi* – psihosociālo, pedagoģisko un karjeras atbalsta grupas, kur cilvēki var saņemt konsultācijas, dalīties pieredzē un rast risinājumus ikdienas izaicinājumiem.

Mans mērķis ir radīt vidi, kur katrs jūtas uzklauts, vajadzīgs un vērtīgs. Es ticu, ka kopā mēs varam veidot ilgtspējīgas pārmaiņas un audzināt nākamo paaudzi par atbildīgiem, empātiskiem un aktīviem pilsoņiem.»

Foto no Ineses Šukstas personīgā arhīva

Iedvesma

Inese vēlas iedvesmot cilvēkus nestāvēt malā, bet piedalīties savas kopienas stiprināšanā. «Lielas lietas sākas no mazām idejām un lielas vēlnes darīt. Nevienam nevar paveikt visu viens pats, bet katrs no mums var paveikt ko nozīmīgu savā kopienā. Kad mēs apvienojam spēkus, dalāmies pieredzē, idejās un darbos – rodas reālas pārmaiņas. Ja Tev ir vēlme mainīt, uzlabot vai vienkārši palīdzēt – negaidi uzaicinājumu. Nāc un piedalies! Katrs no mums var būt dzinējspēks pārmaiņām. Mūsu piemērs ir spēcīgākais mācību līdzeklis bērniem un jauniešiem. Viņi ir mūsu nākotne – rīkosimies tā, lai tā būtu demokrātiska, atbildīga un iekļaujoša.»

Vislielāko papildījumu Inesei sniedz cilvēki. «Tā sajūta, kad bērns pēc pasākuma ar starojošām acīm jautā: «Kad būs atkal?» – ir neaprakstāma. Tā ir zīme, ka mēs esam devuši viņiem ko patiesi vērtīgu.»

Tāpat arī viņa priecājas par brīvprātīgajiem jauniešiem, jauno paaudzi, kuri sper pirmos soļus šajā nozīmīgajā darbā, gluži tāpat kā savulaik pati Inese, kas lika pirmos akmeņus viņas dzīves ceļā un turpmākajās izvēlēs. «Tas ir skaists process – redzēt, kā bērni un jaunieši, kuri sākumā tikai vēroja no malas, ar laiku kļūst par aktīviem sabiedrības dalībniekiem, par jauniem pilsoņiem, kuri iedvesmo citus. Tās ir īstas pārmaiņas, kas sākas šeit un tagad – un mēs katrs varam būt to daļa.»

«Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem». «Par projekta raksta «Spārni kopienai: Inese Šuksta par savu misiju palīdzēt citiem» saturu atbild SIA «Vietējā»».

MAF
Mediju atbalsta fonds